

de private Selskaber have ved den Begunstigelse, de have haft i en Række af Aar til at befare disse Sporveje, faaet fuldt Vederlag for deres udlagte Kapital og Arbejde.

Saa er der endelig Spørgsmaalet om Fortsættelsen af Driften, efter at Kommunen har overtaget en Sporvognslinie uden nogen Forlængelse af Eneretten. Der mente den højtærede Minister, at han ikke kunde gaa ind paa mit Forslag. Jeg tror, at naar der som her er Tale om Sporveje, der ere 30—40 Aar gamle, som ere blevne befarede i hele denne Række af Aar, og som Befolkningen absolut trænger til og behøver, er der ingen Grund til at sige til Kommunerne: I maa ikke fortsætte Driften, medmindre I faa Tilbedelse dertil. Jeg tror, det kan lægges i Kommunernes Haand. Det, her er Tale om, er kun at fastholde Driften paa de gamle Betingelser eller paa de nye Betingelser, som Kommunerne senere ville fastsætte. Ville Kommunerne lægge det om i andre Bader, saa at der bliver Tale om ny Anlæg, maa de søge Eneret; men saa længe Kommunerne blive ved at køre paa de gamle Veje, mener jeg ikke, at det er nødvendigt, at de søge særlig Tilladelse. De Forandringer, Kommunerne kunne finde paa med Hensyn til Driftsmaaden, tror jeg heller ikke, der er særlig Anledning til at søge Eneret paa, thi hvad kan der nemlig her blive Tale om? Jeg tror, at det hele, der kan blive Spørgsmaal om, er Taksterne, og hvad der skal betales for Kørslen, men det tror jeg ikke er en saa vigtig Ting for Staten, at den absolut vil forbeholde sig det. Jeg tror, det kan være saa temmelig ligegyldigt, hvorledes Kommunen ordner Takstforholdene paa sine Sporveje; det tror jeg ikke, Kommunen behøver særlig Tilladelse til at afgøre. Jeg kan ikke se, at der ved saadanne ældre Sporveje er egentlig Grund til at søge Forlængelse af Eneretten, naar den er gaaet over til at blive Kommunens Ejendom. Jeg maa fastholde mit Vnderingsforslag. Jeg mener, at det ogsaa paa dette Punkt vil løse Spørgsmaalet paa en saadan Maade, at baade Befolkningen, Kommune og Staten kunne være tjente med det.

J. Pedersen: Jeg ønsker blot over for det ærede Medlem, der nu satte sig, at understrege, at der i hans Vnderingsforslag Nr. 13 ikke findes noget som helst om, at Staten skal have en vis Erstatning for disse Anlæg, som nu tilhøre den, og som skulle gaa over til Københavns Kommune. Det, der staar i Vnderingsforslaget, er, at før Kommunen kan overtage dem som Ejendom, skal der finde en Overenskomst Sted mellem

Staten og Kommunen; men hvad den skal gaa ud paa, staar der ikke noget om; det overlades til Ministeren paa Statens Vegne, og den egentlige Forskel turde blive den, at dersom Vnderingsforslaget under Nr. 12 vedtages, saa gaar den Fordel, som Staten nu har, over til et privat Aktieselskab, uden at Staten faar noget derfor; og dersom det ærede Medlems Forslag vedtages, saa ville de samme Fordele gaa over til Københavns Kommune, uden at Staten faar noget derfor. Ingen af Delene vil jeg anbefale.

Ministeren for offentlige Arbejder

(Ingerslev): Jeg ønsker ikke at begunstige nogen Koncessionshaver eller nogen privat, som er i Besiddelse af Koncessioner. Det, jeg ønsker, er, at vedkommende skal vedblive at være under de Vilkaar, som de ere blevne satte under ved Lovene af 1842 og 1875, ganske vist med den Nuance, at efter at man i 1875 har accentueret Vestkommunen, Vedligeholdelseskommunen, som den naturligt berettigede, mener jeg, at Staten kunde stille sig noget faclere end i 1862. Ellers ønsker jeg Forholdet opretholdt, men ærede Medlemmer lægge uden videre Fortolkninger ind gennem deres Vnderingsforslag Nr. 11 og 13 om Fortsættelse af Driften, som ikke have været forudsatte i den tidligere Lovgivning.

Jeg har saa endnu kun en Bemærkning til det ærede Medlem (J. Pedersen), som talte om „hele Anlægget“ og Definitionen af dette Begreb. Selvsølgelig har man tænkt noget ved „hele Anlægget“, men hvad man har tænkt sig, er fuldstændig gaadefuldt. Da nu det ærede Medlem har prøvet paa at sige noget om det, skal jeg ogsaa gøre det, og saa vil jeg sige, at til „hele Anlægget“ kan der kun være Tale om at henregne de faste Genstande, Skinnerne og maasse Ventelofalerne — det er saadan nogle smaa hyggelige Rum — men der kan ikke være Tale om, hvad det ærede Medlem slog paa, at henregne dertil Stalde, Remiser o. desl.; thi naar man ikke har forbeholdt sig Driftsmateriellet, kan man da heller ikke forbeholde sig de Indretninger, hvori man placerer det. Altsaa „hele Anlægget“ kan komme til at omfatte lidt mere end Skinnerne, men det eneste er disse interessante Ventelofaler, man har paa forskellige Steder, og disses Værdi er vist temmelig forsvindende.

Da ingen yderligere begærede Ordet, sluttedes Forhandlingen.

Vnderingsforslagene under Nr. 1, 2 og 3 til § 1 af Udvalget: